

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون خاتم النبیین (ص)
معاونت علمی

"خلاصه گزارش مرور دوره‌ای برنامه‌های علمی
سال تحصیلی ۱۴۰۱"

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
۷. خلاصه گزارش‌های مرور دوره‌ای برنامه های علمی	۴
۷-۱) گزارش مرور دوره‌ای برنامه علمی تکنولوژی طبی	۴
۷-۱-۱) یافته های گزارش مرور دوره‌ای	۴
الف) چالش‌ها و مشکلات عمده	۴
ب) فعالیت های عمده برنامه علمی	۴
ج) پیشنهادات و درخواست های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی برنامه تکنولوژی طبی	۷
د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه	۸
و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی	۸
۷-۲) گزارش مرور دوره‌ای برنامه علمی طب معالجوی	۹
۷-۲-۱) یافته های گزارش مرور دوره‌ای	۹
الف) چالش‌ها	۹
ب) فعالیت های عمده برنامه علمی	۹
د) پیشنهادات و درخواست های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی برنامه طب معالجوی	۹
و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی	۱۰
۷-۳) گزارش مرور دوره‌ای برنامه علمی طب دندان	۱۱
۷-۳-۱) یافته های گزارش مرور دوره‌ای	۱۱
الف) چالش‌ها و مشکلات عمده	۱۱
ب) فعالیت های عمده برنامه علمی	۱۱
ج) پیشنهادات و درخواست های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی علمی طب دندان	۱۱
د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه	۱۲
و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی	۱۲
۷-۴) گزارش مرور دوره‌ای برنامه علمی اقتصاد تجارتي	۱۳
یافته های گزارش مرور دوره‌ای	۱۳

- الف) چالش ها ۱۳
- ب) دست آوردها و تجربه‌های مهم طی چهار سال، مانند: ۱۳
- ج) پیشنهادات و درخواست های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی علمی اقتصاد تجارتي ۱۵
- د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه ۱۵
- و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی ۱۵

۷. خلاصه گزارش‌های مرور دوره‌ای برنامه‌های علمی

۷-۱) گزارش مرور دوره‌ای برنامه علمی "تکنالوژی طی" "

۷-۱-۱) یافته‌های گزارش مرور دوره‌ای

الف) چالش‌ها و مشکلات عمده

- ۱) نداشتن نیروی کافی و همکار اداری؛
- ۲) کاهش میزان جذب محصل در دو سال اخیر؛
- ۳) عدم معرفی اساتید به بورسیه‌ها و فرصت‌های مطالعاتی از طرف پوهنتون؛
- ۴) عدم در نظر گرفتن حق‌الخطر و امتیازات؛

ب) فعالیت‌های عمده برنامه علمی

شرح مختصری از تجربیات خوب یا فعالیت‌های برنامه علمی پنج‌ساله پوهنچی/دیپارتمنت تکنالوژی طی را می‌توان در عناوین ذیل اشاره کرد:

۱. ارتقای ظرفیت علمی - عملی

۰۱. تهیه پلان استراتژیک دانشکده-دیپارتمنت
۰۲. برگزاری ورکشاپ اصول CV نویسی
۰۳. برگزاری ورکشاپ مراحل چاپ مقالات بین‌المللی و آشنایی با نحوه داوری آن
۰۴. برگزاری ورکشاپ روش‌های نوین تدریس برای اساتید
۰۵. برگزاری ورکشاپ SPSS برای دانشجویان
۰۶. سمینار بانک خون و برنامه اهدای خون
۰۷. برگزاری ورکشاپ‌های آگاهی‌دهی از چشم‌انداز و ماموریت و پلان استراتژیک دانشکده
۰۸. برگزاری ورکشاپ پروپوزال نویسی برای دانشجویان
۰۹. برگزاری ورکشاپ آموزشی End Note
۰۱۰. برگزاری ورکشاپ پژوهشی مقاله نویسی
۰۱۱. برگزاری ورکشاپ کروماتوگرافی (HPLC)
۰۱۲. کارگاه آموزشی تجزیه ادرار
۰۱۳. برگزاری سیر تفریحی برای دانشجویان
۰۱۴. ایجاد شورای نخبگان
۰۱۵. برگزاری جلسات جهت مشکلات اخلاقی با محصلین
۰۱۶. برگزاری ورکشاپ آگاهی‌دهی از لوایح و مقررات سطح پوهنتون

۲. برنامه های اختصاصی برای سهم گیری انکشاف جامعه

۱. برنامه اهدای خون در مکاتب و ادارات دولتی و بیماری های منتقله از آن
۲. ورکشاپ راه های وقایه از مالاریا و سالدانه و شناسایی پشه های ناقل امراض مربوطه در مکتب اندیشه برچی
۳. آموزش راه های پیشگیری از دیابت و مقابله با آن-مکتب آفرینش
۴. کارگاه آموزشی تخصصی مربی گری، مهارت های فرزند پروری کودک و نوجوان
۵. راه های جلوگیری از امراض عفونی، مهد کودک کودک VIP

۳. فعالیت های پژوهشی

در راستای این هدف، دانشکده/دیپارتمنت تکنالوژی طبی طی پنج سال اخیر در دو حوزه نشر مقالات علمی و تدوین متون درسی و کمک درسی است؛ در پنج سال گذشته دانشکده/دیپارتمنت تکنالوژی طبی با همکاری آمریت و معاونت پژوهش حداقل سه شماره فصلنامه علمی-پژوهشی را حاصل مقالات اساتید این پوهنتون و یک شماره فصلنامه علمی-پژوهشی دانشجویی را منتشر کرده است؛ از طرفی برای اولین بار طی پنج سال اخیر چندین مقاله علمی نمایه شده در پایگاه های بین المللی از طرف اساتید و دانشجویان تکنالوژی طبی منتشر شدند.

الف) کتابهای منتشر شده

- ✓ کتاب بیولوژی حجره
- ✓ کتاب جنتیک

مقالات منتشر شده توسط اساتید و دانشجویان در فصل نامه علمی-پژوهشی علوم پزشکی پوهنتون

شماره	عنوان اثر	نویسنده	نوع اثر
۱	بررسی اثر برگ سنجید بر حافظه روی موشها	مجتی حیدری، میثم سجادی، آمنه خاوری، کوثر اعلمی، رضا حزب علی، سیدیوسف موسوی	پژوهشی
۲	بررسی میزان شیوع استرس در بین دانشجویان خوابگاه دانشگاه خاتم النبیین (ص)	خانم محمد توسلی	آموزشی-پژوهشی
۳	بررسی اثر گیاه چای مکی بر رت های دیابتی	مرتضی حیدری، کوثر اعلمی، عارفه حسینی، مصطفی انصاری، سیدیوسف موسوی	پژوهشی
۴	پلاریزیشن میکروگلیا بر میلین زدایی جسم پینه ای روی موشها	گلاره نورزهی	پژوهشی
۵	بر بهبود زخم در ۳بررسی اثر چرب امگا- بیماران دیابتی	مریم افضلی، میثم سجادی، خان محمد توسلی	آموزشی پژوهشی

پژوهشی	نورالله اکبری، داود حسینی، الهام اکبری، حافظ امینی، علی یوسفی، خلیل ابراهیمی، کوثر علمی، سید یوسف موسوی	بررسی اثر گیاه بدره افغانستان روی رتهای وابسته به مورفین	۶
آموزشی پژوهشی	گلاله نورزهی، نرگس حسینی عالی	بررسی فراوانی میگرد بین دانشجویان قابلگی دانشگاه خاتم النبیین (ص)	۷
آموزشی پژوهشی	آدم خان علیپور	نقش قند دار شدن پروتئین ها در آسیب رسانی به چشم، کلیه ها و اعصاب در بیماران دیابتی	۸
آموزشی پژوهشی	خان محمد توسلی	بررسی انواع نانوذرات بر روی باکتری ها	۹
پژوهشی آموزشی	نسا محمدی، محمد عارف محب زاده	بررسی میزان دانش و عملکرد کارکنان لابراتوارهای طبی شهر کابل نسبت به ایمنی سلامت آنها در سال ۱۳۹۸	۱۰

مقالات منتشر شده توسط دانشجویان در مجله دانشجویی تکنالوژی طبی پوهنتون

شماره	عنوان اثر	نویسنده/نویسندگان	نوع اثر
۱	کلسیم و استخوان های محکم	جمیله اصغری	آموزشی
۲	بررسی کم خونی در زنان باردار	زهرا احمدی	آموزشی
۳	ارتباط دریافت میان وعده های غذایی با چاقی	زهرا جعفری	آموزشی
۴	بررسی تداوی و شیوع انواع سرطان های خون در کودکان	داود حسینی	آموزشی
۵	سلول درمانی	ماه جان محمدی	آموزشی
۶	مالتیل اسکروزیس	بی بی زینب یعقوبی	آموزشی
۷	هموفیلی	سمیه قاسمی	آموزشی
۸	تاثیرات حجامت بر فشار خون	سیف الرحمن قیومی	آموزشی

مقالات منتشر شده توسط دانشجویان تکنالوژی طبی همکار در مرکز تحقیقات در ژورنال های بین المللی

شماره	عنوان اثر	نویسنده/نویسندگان	نوع اثر
۱	Effect of Afghan Saffron (Crocus sativus L.) Aqueous Withdrawal Signs Extract on in Morphine-Dependent Rats	Kawsar Elham Akbari, Hossaini, Alami, Dawood Mohammad Latif Nazari, Mohammad Hossein Salehi, Meysam Sajjadi, Sayed Yousof Mousavi,*	پژوهشی

پژوهشی	DAWOOD HOSSAINI, KAWSAR ALAMI, MOHAMMAD LATIF NAZARI, KHALIL EBRAHIMI, MOHAMMAD HOSSEIN SALEHI, SAYED YOUSOF MOUSAVI	Effect of Afghan Ferula assafoetida L. oleo Gum Resin Aqueous Extract on Withdrawal Signs in Morphine-Dependent Rats	۲
پژوهشی	Kawsar Murtaza Haidari, Alami, Arefa Hossaini, Sayed Yousof Mousavi	Effect of Afghan Hibiscus sabdariffa L. and Carum carvi L. Hydro-alcoholic Extracts Either alone or in Combination on Blood Glucose Level in Diabetic Rats	۳
پژوهشی	Ali Yousofi, Kawsar Alami, Sayed Yousof Mousavi	Effect of Afghan Ferula assafoetida L. and Crocus Sativus L. Aqueous Extracts Combination on Withdrawal Signs in Morphine-Dependent Rats.	۴

۴. برگزاری جلسات هم اندیشی

یکی راه های بهبود کیفیت آموزش و پژوهش برگزاری جلسات هم اندیشی و انتقال تجارب آموزشی و پژوهشی اساتید است . ضمن اینکه می تواند به توحید و بهبود شیوه های تدریسی و پژوهشی اساتید کمک نماید، زمینهای جدیدی را نسبت به شناخت توانمندی های دانشجویان فراهم سازد که از این طریق می توان شیوه های مناسبی جهت برنامه ریزی های دقیق آموزشی و پژوهشی فراهم سازد .

ه. اصلاح و بازنگری پلان استراتژیک دانشکده/دپارتمنت

پلان استراتژیک دانشکده/دپارتمنت تکنالوژی طبی جهت بهبود امور امور و بازنگری پلان استراتژیک دانشکده تکنالوژی طبی در بهار ۱۳۹۸ بازنگری و در خزان سال ۱۳۹۸ مورد تایید و تصویب قرار گرفت.

ج) پیشنهادات و درخواست های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره ی برنامه تکنالوژی طبی

در مجموع مرور برنامه علمی دانشکده تکنالوژی طبی نشان دهنده وضعیت خوب است، برای بهبود، هماهنگی و نظم بیشتر برنامه های آموزشی نیاز به اقدامات ذیل است:

۱- پلان عملیاتی (۱۴۰۲) براساس نواقص و یافته های گزارش تهیه شود؛

۲- بازنگری کریکولوم درسی براساس نظر سنجی از کارفرمایان، استادان، محصلان و فارغان؛

۳- فراهم سازی زمینه مهارت های عملی و پژوهشی برای محصلان ؛

۴- مشخص ساختن وضعیت هیات علمی که در مسافرتند و پیشنهاد استخدام هیات علمی مورد نیاز،

۶- مشارکت موثر اعضای هیات علمی در فعالیت های دانشکده؛

۷- تدوین کتب درسی بومی و تهیه اسلاید و چپتر درسی

۸- رعایت مقررات و لوایح در انتخاب اضافه تدریس،

۹- نظارت کامل تر و همه جانبه تر بر دروس و حضور استادان قراردادی.

د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه

با توجه به بررسی و ارزیابی مرور برنامه علمی پوهنچی تکنالوژی طبی، تداوم این رشته پیشنهاد می گردد. ولی بهبودی و پیشرفت این برنامه نیازمند اتخاذ اقدامات ذیل از سوی هیات رهبری پوهنتون است:

- ۱- استخدام کادر علمی واجد شرایط و متناسب با نیاز پوهنچی،
- ۲- حمایت مادی و معنوی از دانشجویان بی بضاعت؛
- ۳- تجهیز بهتر و بیشتر لابراتوارها؛
- ۶- ارتباط موثر و مستمر با نهادهای استخدام کننده جهت جذب فارغ التحصیلان؛
- ۸- فراهم نمودن زمینه تحصیل برای مقاطع بالاتر برای فارغ التحصیلان این رشته؛
- ۹- ایجاد فرصت های مطالعاتی و ارتقای ظرفیت برای استادان پوهنچی.

و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی

با توجه به " پالیسی مرور برنامه های علمی " و نظریات پنل، کمیته ارتقای کیفیت و شورای علمی پوهنتون در مورد گزارش و تطبیق مراحل مرور دوره ی برنامه « تکنالوژی طبی »، مشکلات و چالش ها اندک بوده و این برنامه فعالیتی خوبی داشته است. با توجه به موارد پیشنهادی و ذکر شده به پوهنچی و پوهنتون و تهیه پلان بهبود نواقص در زمان تعیین شده حل خواهد شد و موارد ذیل خدمت پیشنهاد می شود:

- ۱- رفع محدودیت جذب محصل
- ۲- بازنگری برخی قوانین و مقرراتی که برای نهادهای تحصیلات عالی خصوصی محدودیت و مانع ایجاد می کند.
- ۳- زمینه سازی برای جذب فارغان این رشته در شفاخانه های دولتی.

۲-۷) گزارش مرور دوره‌ای برنامه علمی "طب معالجی"

۱-۲-۷) یافته‌های گزارش مرور دوره‌ای

الف) چالش‌ها

عمده‌ترین چالش‌های برنامه هرچند در پلان تدابیری سال ۱۴۰۲ به تفصیل درج شده است، ولی می‌توان عمده‌ترین کاستی‌ها را مختصراً قرار زیر فهرست کرد.

- ۱) کمبود کادر علمی دائمی؛
- ۲) عدم بسترسازی فرصت‌های مطالعاتی برای استادان از سوی پوهنتون؛
- ۳) کمبود منابع فیزیکی و دیجیتالی مطالعه و تحقیق برای دانشجویان؛
- ۴) محدودیت دسترسی به سایت‌ها و ژورنال‌های معتبر طبی؛
- ۵) محدودیت در پذیرش محصلان این رشته.

ب) فعالیت‌های عمده برنامه علمی

شرح مختصری از عمده‌ترین فعالیت‌های برنامه علمی طب معالجی در طول یک دوره تحصیلی قرار ذیل است.

۱) دست‌آورد‌ها و تجربه‌های مهم

۱. برگزاری سمینارها و مسابقات ارتقای ظرفیت برای دانشجویان
۲. تدوین و چاپ مقالات علمی استادان و دانشجویان در ژورنال‌های ملی و بین‌المللی
۳. نظارت، ارزیابی برنامه‌ها، تهیه و ارسال گزارشات مربوطه سالانه و سمستر وار
۴. تهیه کتابک و پلان استراتژیک پوهنچی با تحلیل وضعیت واقعی
۵. کسب سند اعتبار ملی مجله علمی علم طبی از وزارت تحصیلات عالی
۶. امضای تفاهم‌نامه با شفاخانه‌های مختلف
۷. برگزاری سمینارهای کمک‌اولیه در راستای سهم‌گیری در انکشاف جامعه
۸. پیشنهاد انجام تحقیق میدانی و نوشتن مونوگراف توسط محصلین در ختم دوره تحصیلی.
۹. ارزیابی پلان‌های مختلف حوزه خدمات آموزشی و ارائه پیشنهادات در راستای تقویت فعالیت‌های علمی و آموزشی.

ج) تعداد استادان هیات علمی

پوهنچی طب معالجی دارای ۸ نفر کادر علمی تمام وقت با درجه تحصیلی حد اقل ماستری می‌باشد. ضمناً پوهنچی جهت تکمیل کادر تدریسی خود، از اساتید خارج کادر علمی بصورت قراردادی بهره می‌گیرد.

د) پیشنهادات و درخواست‌های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی برنامه طب معالجی

مرور برنامه علمی پوهنچی طب معالجی نشان‌دهنده وضعیت مطلوب است، اما برای بهبود، هماهنگی و غنای بیشتر برنامه‌های آموزشی نیاز به اقدامات ذیل از سوی ریاست و شورای علمی پوهنچی است:

- ۱- پلان عملیاتی (۱۴۰۲) براساس نواقص و یافته‌های گزارش تهیه شود؛
- ۲- نیاز سنجی‌های مجدد برای بازنگری کریکولوم و تطبیق مفردات درسی انجام و مضامین غیر ضروری حذف شود؛
- ۳- مکانیزم و زمینه مهارت‌های عملی و پژوهش برای محصلان پیشنهاد گردد؛

- ۶- وضعیت هیات علمی که در مسافرتند مشخص و استخدام هیات علمی مورد نیاز، به دانش پوهنتون گاه پیشنهاد و پیگیری گردد؛
- ۷- مشارکت اعضای هیات علمی در فعالیت های پوهنجی نشان داده شود؛
- ۸- تدوین کتب درسی، خرید منابع درسی و مطالعاتی پیشنهاد و پیگیری گردد.
- ۹- نظارت جدی تر و مستمر بر تطبیق مفردات درسی و تکمیل جلسات صورت گیرد.

د) پیشنهادات و درخواست ها از پوهنتون

- ۱- بورسیه دانشجویان نخبه از طریق دانشگاه؛
- ۲- حمایت مادی و معنوی از دانشجویان بی بضاعت از طریق تاسیس صندوق حمایتی؛
- ۳- تکمیل منابع درسی و مطالعاتی کافی و معتبر برای محصلان برنامه؛
- ۴- ارتباط موثر و مستمر با نهادهای استخدام کننده جهت جذب فارغ التحصیلان؛
- ۵- تجهیز بیشتر لابراتوارهای طبی
- ۶- ایجاد فرصت های مطالعاتی و ارتقای ظرفیت برای استادان.

و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی

با توجه به " پالیسی مرور برنامه های علمی "، ارزیابی مرور دوره ای نشان میدهد که برنامه طب معالجوی در مجموع رضایت بخش و مطلوب بوده و برای تداوم آن ضمن پیشنهادات که به پوهنتون ارائه شده از مقام محترم وزارت خواستار افزایش ظرفیت پذیرش محصلان در هر کانکور می باشیم.

۳-۷) گزارش مرور دوره‌ای برنامه علمی "طب دندان"

۱-۳-۷ یافته‌های گزارش مرور دوره‌ای

الف) چالش‌ها و مشکلات عمده

عمده‌ترین چالش‌های برنامه علمی هر چند در پلان تدابیری سال ۱۴۰۱ درج شده است.

- ۱) کمبود کادر علمی دائمی؛
- ۲) کمبود مواد لابراتواری برای دانشجویان
- ۳) کمبود منابع فیزیکی و دیجیتالی کافی برای دانشجویان این رشته

ب) فعالیت‌های عمده برنامه علمی

تجربیات و دستاوردهای سه سال گذشته قرار ذیل است:

۱. در بخش آموزش:

- ۱- قرار داد همکاری با دیگر نهادها (پوهنتون‌ها، شفاخانه‌ها و کلینیک)
- ۳- برگزاری ورکشاپ‌ها و سمینارهای علمی
- ۴- فعال کردن لابراتوار دوم برای پوهنحی طب دندان
- ۵- برگزاری ورکشاپ‌های حفظ الصحة جوف دهن در مکاتب شهر کابل

۲. در بخش تحقیقات:

۱- سوق دادن مونوگراف‌ها و تحقیقات دانشکده طب دندان نظر به اولیت بندی پژوهش پوهنحی طب دندان که به اساس یک نظر سنجی بدست آمده بود.

۲- دایر نمودن سمینار روش تحقیق و مونوگراف و پروپوزال نویسی برای ستازران سال ۱۴۰۰

۳- ثبت و چاپ مقالات عملی اساتید در سطح بین‌المللی

۴- چاپ فصلنامه مجله علمی دانشجویی و نشر آن در سایت پوهنتون

ج) پیشنهادات و درخواست‌های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی علمی طب دندان

مرور برنامه علمی دانشکده طب دندان حاکی از وضعیت مناسب و مطلوب برنامه است، اما برای بهبود، هماهنگی و پیشرفت بیشتر نیاز به اقدامات ذیل از سوی ریاست و شورای علمی پوهنحی است:

۱- پلان عملیاتی (۱۴۰۲) براساس نواقص و یافته‌های گزارش تهیه شود؛

۲- نیاز سنجی از فارغان، کارفرمایان، محصلان و استادان برای بازنگری کریکولوم انجام و مضامین غیر ضروری حذف شود؛

۴- به دروس عملی محصلان توجه جدی صورت گیرد،

۵- وضعیت هیات علمی که در مسافرتند مشخص و استخدام هیات علمی مورد نیاز، به پوهنتون پیشنهاد و پیگیری گردد؛

۶- مشارکت موثر اعضای هیات علمی در فعالیت‌های کمیته‌ها و تصمیم‌گیری‌ها جلب گردد؛

۷- تدوین کتب درسی، خرید منابع درسی و مطالعاتی پیشنهاد و پیگیری گردد.

۸- نظارت جدی تر و مستمر بر تطبیق مفردات درسی و تکمیل جلسات درسی صورت گیرد،

۹- توسعه تحقیقات میدانی و علمی

د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه

ارزیابی مرور دوره‌ای نشان می‌دهد که برنامه طب دندان تداوم یابد و برای بهبود برنامه؛ موارد ذیل پیشنهاد می‌شود:

۱- حمایت از دانشجویان بی بضاعت از طریق تاسیس صندوق حمایتی؛

۲- ایجاد کلینیک اختصاصی کدوری دندان برای کارهای عملی محصلان؛

۳- ارتباط موثر و مستمر با نهادهای استخدام کننده جهت جذب فارغ التحصیلان؛

۴- تجهیز بیشتر لابراتوارها.

۵- ایجاد فرصت های مطالعاتی و ارتقای ظرفیت برای استادان؛

۶- خریداری تجهیزات و لابراتوار با هماهنگی و نظارت پوهنچی.

و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی

پس از بررسی و تحلیل از جانب پنل این نتیجه بدست آمد که برنامه علمی پوهنچی طب دندان وضعیت خوب و مطلوب دارد که باید تداوم یابد

اما برای توسعه ارایه خدمات آموزشی موارد ذیل پیشنهاد می‌گردد.

۱. رفع محدودیت پذیرش محصل

۲. حمایت از فارغان جهت جذب در بست های صحتی در شفاخانه های دولتی

یافته های گزارش مرور دوره‌ای

الف) چالش ها

۱. نبود انگیزه درسی در میان محصلان
۲. وضعیت نامناسب اقتصادی خانواده های محصلان
۳. مسافرت اساتید به خارج از کشور
۴. عدم جذب فارغان در ادارات دولتی

ب) دست آوردها و تجربه‌های مهم طی چهار سال، مانند:

دست آوردها و تجربه‌های مهم طی چهار سال، مانند:

۱. عمده ترین فعالیت ارتقای علمی و عملی و بهبود اداره

۱. برگزاری سمینار علمی: این سمینار علمی به منظور مشارکت اساتید و دانشجویان در مباحث علمی تحت عنوان " هزینه های اقتصادی الودگی هوا در کابل" برگزار گردید.
۱. - برگزاری کارگاه ارتقای ظرفیت اساتید: دانشکده و دیپارتمنت برنامه ارتقای ظرفیت اساتید از تاریخ ۱۳۹۸/۹/۱۷ تا ۱۳۹۸/۹/۲۰ کلاس آموزش نرم افزار SPSS برگزار گردید.
۲. جلسه آگاهی دهی به دانشجویان: این جلسه به منظور آگاهی از مقررات اداری و آموزشی به دانشجویان مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۰ برگزار گردید
۳. پیشنهاد برنامه فوق لیسانس: دیپارتمنت اقتصاد تجارتي راه اندازی برنامه ماستری فوق لیسانس رشته اقتصاد توسعه و برنامه ریزی را پیشنهاد نموده است
۴. برگزاری سیر علمی: جهت آموزش عملی محصلان، در هر سال، برای محصلان سال پایانی، سیر علمی برگزار شده است.
۵. برگزاری نمایشگاه کتاب: در هفته کتاب و کتاب خوانی نمایشگاه کتاب تحت عنوان "کتاب و کتابخوانی در انکشاف جامعه" برگزار گردید که تعدادی از ناشران و کتاب فروشهای سطح شهر به مدت دو هفته کتابهای خود را با تخفیف مناسب به نمایش گذاشتند.
۶. برگزاری ورکشاپ ارتقای ظرفیت: به منظور ارتقای ظرفیت دانشجویان و اساتید و کارمندان ورکشاپ نحوه تهیه سوی نویسی و مصاحبه شغلی از سوی دیپارتمنت و دانشکده در دو تایم صبح برای دختران و بعد از ظهر برای پسران برگزار گردید.
۷. گردآوری و ارزیابی دیدگاه های محصلان پیرامون تدریس استادان: دیدگاه های دانشجویان پیرامون تدریس استادان (از جهت روش، محتوا، منابع، زمان، نحوه تدریس و اخلاق) در قالبهای ارزیابی خودی و ارزیابی استاد توسط دانشجویان بالای ۷۰ درصد صورت می گیرد و نتایج ارزیابی خودی از اساتید خواسته می شود و نتایج ارزیابی توسط بالای ۷۰ درصد توسط اداره به استاد و دانشجویان فیدبک داده می شود.
۸. گردآوری دیدگاه های محصلان پیرامون تدوین برنامه ی راهبردی: برای تنظیم پلان استراتژیک، دیدگاه و پیشنهادهای دانشجویان جمع آوری شده، بررسی گردیده و در سراسر پلان به نوعی نمود یافت.
۹. گردآوری و ارزیابی دیدگاه های محصلان پیرامون بازنگری سرفصل ها: در بازنگری سرفصل ها، هر مضمون مورد سوال از دانشجویان قرار گرفت و از نظریات آنان در تعدیل و تغییر مضامین استفاده شد.

۲. برنامه های اختصاصی تضمین و ارتقای کیفیت

۱. ارزیابی تمام برنامه‌ها: تمام برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، اداری به طور مستمر مورد نظارت و ارزیابی قرار می گیرد.

۲. تهیه‌ی گزارش سمستروار و سالانه: با تهیه‌ی همین گزارش که از بررسی پلان‌ها، فعالیت‌ها و اقدام‌ها به دست می‌آید، کیفیت برنامه تضمین و به سوی ارتقا می‌پیماید.
۳. تهیه کتابک (شناسه)؛ دیپارتمنت؛ معرفی دیپارتمنت، نصاب آموزشی، اعضای هیأت علمی، بیان اهداف و راهبردها، ساختار و فعالیت‌های دیپارتمنت و... تا در قالب یک متن کوتاه دورنمایی از واحد علمی آموزشی مانند دیپارتمنت ترسیم گردیده است.
۴. شرکت در کارگاه تضمین کیفیت: دیپارتمنت جهت آگاهی، در ورکشاپ‌های مرور دوره‌ی و چگونگی تهیه گزارش نظارت سالانه که از کمیته اصلی تضمین کیفیت دانشگاه دایر گردیده است شرکت نموده است.
۵. تدوین پلان استراتژیک دیپارتمنت؛ در پرتو اسناد بالا دستی و برپایه تحلیل عوامل محیط درونی و بیرونی و نیازسنجی همه جانبه پلان استراتژیک دیپارتمنت تدوین شده است و همینطور پلان پنج ساله دوم تدوین شده است.

۳. فعالیت‌ها زمینه‌ی استفاده از منابع آموزشی / فیزیکی (کتابخانه، و...)

۱. پیشنهاد تجهیز صنف و تهیه امکانات آموزشی برتر: از قبیل فضای مناسب، روشنی کافی صنف‌ها، مجهز بودن صنف‌ها به ال سی دی، میز، چوکی مناسب و کافی، سیستم سرمایشی و گرمایشی.
۲. پیشنهاد خرید کتاب و تهیه کتابخانه‌ی مدرن: کتابخانه‌ی با تعداد سالن مطالعه و کتاب‌ها در موضوع این رشته و نرم افزارهای آموزشی اختصاصی و دست رسی به کتابخانه‌های مجازی.
۳. داشتن نشریه‌ی علمی استادان، دانشجویان: دو نوع نشریه‌ی جداگانه که ویژه‌ی استادان و دانشجویان است.

۴. اقدامات در زمینه‌ی افزایش جذب محصلان و مؤثریت برنامه

۱. تعامل و رایزنی با استیتوت حسابداری و چهاره پاس جهت معرفی فارغان برای تحصیلات تکمیلی: داشتن استادان هیات علمی با تجربه، مسلکی و با سویه دکتری. هم چنین فضای علمی، کتابخانه و محیط آموزشی؛ ظرفیت بالای را برای رایزنی و ترغیب استیتوت‌ها فراهم آورده است تا با ایجاد تفاهم نامه و قرارداد اقدام خود به معرفی فارغان خود در پوهنتون نمایند.
۲. بازنگری سرفصل و افزودن برخی مضامین: به منظور بالا بردن ظرفیتهای علمی و فنی دانشجویان برخی مضامین مانند کویک بوک و SPSS و خلاقیت و کارآفرینی به سرفصلها اضافه گردید.
۳. پیشنهاد استخدام استادان با تجربه: استادان دارای شرایط و معیاری و مسلکی دایمی و قراردادی دارای سویه دوکتوری
۴. نظرسنجی از کارفرمایان در زمینه‌ی اولویت‌ها و نیازهای بازار کار: این نظرسنجی چنانچه در بخش ۶ انعکاس خواهد یافت.
۵. برگزاری ورکشاپهای در زمینه ارتقای کیفیت کارمندان و اساتید: دیپارتمنت برای ارتقای کیفیت کارمندان و اساتید ورکشاپ آموزش SPSS و سوی نویسی را برگزار نموده است.
۶. برگزاری دید و بازدید ساحوی: اساتید و کارمندان به شمول دانشجویان از مراکز صنعتی و موزیم پول ملی افغانستان دیدند نموده اند و از نزدیک بصورت ملموس روند تولید کالاها و چاپ پول را مشاهده نمودند و براطلاعات علمی خود افزودند.

۵. فعالیت‌های اختصاصی در حوزه پژوهش

۱. پیشنهاد راه اندازی فصلنامه کارآفرینی دانشجویی؛ با همکاری مسئول کمیته تحقیق پوهنچی تصمیم گرفته شد که فصلنامه کارآفرینی دانشجویی با مسئولیت استاد رحمانی راه اندازی گردد و تعداد از مقالات دانشجویی نیز جمع اوری گردید.
۲. راه اندازی فصلنامه علمی پژوهشی: فصلنامه علمی پژوهشی ویژه اقتصاد و مدیریت راه اندازی گردید و تاکنون سه شماره ان منتشر گردیده است.

۳. پیشنهاد طرح تحقیقاتی و تدوین متون درسی؛ به منظور بومی سازی متن درسی در شورای علمی پوهنچی و دیپارتمنت، طرح کتاب توسعه اقتصادی و برنامه ریزی با رویکرد افغانستان و اقتصاد افغانستان مورد تصویب قرار گرفت که استاد رحمانی مسئول تهیه کتاب درسی مضمون توسعه اقتصادی و برنامه ریزی و استاد رسولی کتاب اقتصاد افغانستان را تهیه نمایند و طرحهای آنان به تصویب رسید.
۴. برگزاری مسابقه مقاله نویسی: در راستای تکامل علمی و تحقیقی محصلان، مسابقه مقاله نویسی برگزار گردید که به مقالات برتر جوایز اهدا گردید.

ج) پیشنهادات و درخواست های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره ی علمی اقتصاد تجارتي

با توجه به ارزیابی صورت گرفته در مجموع وضعیت مرور برنامه علمی دیپارتمنت اقتصاد تجارتي خوب است، اما برای نظم، استحکام و هماهنگی بیشتر، دیپارتمنت نیاز به اصلاحات زیر دارد:

- ۱- پلان عملیاتی (۱۴۰۲) براساس نواقص و یافته های گزارش تهیه شود؛
- ۲- کریکولوم درسی براساس نیازسنجی فارغان، کارفرمایان، استادان و محصلان بازنگری گردد؛
- ۳- مشاوره علمی و تعیین استاد راهنما برای دانشجویان در هر سال براساس مقرر وزارت انجام شود؛
- ۴- زمینه سازی برای جذب هیات علمی دایمی با مدرک دکترا و حداقل سه سال تجربه آموزش انجام گردد؛
- ۵- مشارکت اعضای هیات علمی در فعالیت های تضمین کیفیت مشهود باشد؛
- ۸- نظارت دقیق دیپارتمنت بر تطبیق مفردات و تکمیل جلسات درسی
- ۹- تدوین کتب درسی بومی و تهیه اسلاید و چپترهای درسی معیاری،

د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه

وضعیت پذیرش محصلان نشان می دهد که زمینه برای توسعه فعالیت در این رشته مساعد است و لذا برای بهبود برنامه، موارد ذیل پیشنهاد می شود:

- ۱- ایجاد برنامه های فوق لیسانس مرتبط با رشته؛
- ۲- جذب و تکمیل هیات علمی واجد شرایط،
- ۳- ارتباط گیری با وزارت خانه ها و موسسات علمی جهت معرفی دانشجو؛
- ۴- ارتباط موثر و مستمر با نهادهای استخدام کننده جهت جذب فارغ التحصیلان؛
- ۵- ایجاد فرصت های مطالعاتی - تحقیقاتی (به ویژه ارتقای علمی و روش تدریس نوین برای استادان).

و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی

پس از بررسی و تحلیل از جانب پنل این نتیجه بدست آمد که برنامه علمی باید تداوم یابد و برای بهبود مواردی فوق پیشنهاد می گردد:

۱. تسریع فرایند صدور جواز برنامه ای ماستری این رشته
۲. فراهم سازی زمینه های جذب و استخدام این رشته در ادارات دولتی